

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	12.11.2019	113/19
Kommunestyret 2019-2023		

Økonomiplan 2020-2023

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
01.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 drift	1356690
01.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 1A drift	1356691
01.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 1B drift	1356692
01.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 Budsjettvedlegg 3 øk oversikt drift	1356693
04.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 investering	1356780
04.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 2A inv	1356781
04.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 2B inv	1356782
04.11.2019	Økonomiplan 2020-2023 Budsjettvedlegg 4 øk oversikt inv	1356783
04.11.2019	SV: Forklaring investeringer	1356769
01.11.2019	VS: Barnetall	1356694
03.11.2019	Folketallsutvikling 2020 - 2040	1356729
03.11.2019	Styringsdokument 2020 - 2023	1356731

Rådmannens innstilling:

1. Fremlagte økonomiplan for 2020 – 2023 vedtas i henhold til vedlagte skjema 1a, 1b, 2a og 2b.
2. Økonomiplanen revideres i juni 2020 der konkrete tiltak for omstilling fremlegges.
3. Vedlagte styringsdokument godkjennes som målsettinger for perioden, herunder økonomiske måltall.

12.11.2019 Formannskapet

Enstemmig vedtatt.

FS- 113/19 Vedtak:

1. Fremlagte økonomiplan for 2020 – 2023 vedtas i henhold til vedlagte skjema 1a, 1b, 2a og 2b.
2. Økonomiplanen revideres i juni 2020 der konkrete tiltak for omstilling fremlegges.
3. Vedlagte styringsdokument godkjennes som målsettinger for perioden, herunder økonomiske måltall.

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling

Flakstad kommune kom i 2018 ut av «ROBEK lista» etter nesten 10 års «medlemskap». Dette etter en grundig prosess der alle har bidratt for å få dette til. Driftsnivået er tilpasset tilgjengelige ressurser og nødvendig tjenestenivå. Mange år med fokus på sparing har også medført at en har flere større utfordringer som har vært satt på vent.

Vi har to store utfordringer på lengre sikt.

1. Folketallsutviklingen og dermed utviklingen av frie inntekter, se vedlegg «folketallsutvikling».
2. Den andre store utfordringen er nødvendig oppgradering av anleggsmidler for å kunne ha et attraktivt samfunn å bosette seg i for fremtiden.

Driftsdelen av økonomiplanen.

Ut fra folketallsutviklingen og flere elever på privatskole som har vært de siste årene får vi redusert frie inntekter. I tillegg er det maks eiendomsskatt satt ned fra 7 til 5 promille, I tillegg til dette reduseres boligtakstene med 30%. Flakstad kommune satte ned skattesatsen I forrige års budsjett fra 7 til 6 promille. Det betyr ca 1,6 million for oss I 2020.

Vi har også fått flere særskilt ressurskrevende brukere (SRT), som vi ikke har et godt tilbud til I kommunen, og må kjøpe hjelp andre steder.

For å møte disse utfordringene er følgende foretatt i økonomiplanperioden:

Omtaksering av bolliker ved å gå over til skatteetatens verditakst, og øke skattesatsen for andre eiendommer.

Etablering av omsorgstun, der i første omgang TFF samlokaliseres. Besparelse på 1,1 million per år fra og med 2020.

Nedgangen i folketallet gjenspeiles først og fremst i barn og unge. Det vil det være naturlig å ta inn ved justering av driftsnivået. Nå har vi bare en skole, en kommunal barnehage og en privat barnehage. Så nedgang her må gå på driftstilpasning.

Avslutte kjøp av tjenester til kommuneplanarbeidet fra og med 2021 (600.000 NOK/år), da kommuneplanens arealdel forutsettes å være ferdig.

Resterende er tatt ved å ikke sette av reserverte bevilgninger ut over lønns og pensjonsøkning.

Det er ikke tatt høyde for ytterligere nedgang i folketallet, selv om prognosen viser dette.

Etter at vi har fått kommunen ut av ROBEK, er det opparbeidet et disposisjonsfond på 17,9 millioner (31.12.2018). Med de utfordringer som vi ser, spesielt med store nye investeringer, er det lite rom for å klare videre avsetninger. Å ikke budsjettere med avsetninger, betyr også at en ikke har buffer når nye uforutsatte forhold dukker opp.

Kommunestyret vedtok i sak 088/18 følgende økonomiske styringsmål:

Netto driftsresultat på 2%

Et disposisjonsfond på 10% av brutto driftsinntekter.

I økonomiplan 2020 – 2023 har vi foreløpig ikke oppnådd resultatmålet.

Disposisjonsfondet er ved periodens begynnelse I hht. Vedtatte mål.

Vi har ikke målsatt gjeldsgraden (gjeld som andel av brutto driftsinntekter), den er per

dd på ca 66%. Med planlagte store låneopptak vil denne gå langt høyere. Høyere enn anbefalt for å ha en sunn økonomi.

Investeringsdelen:

Mange store ønskede investeringer er satt opp i økonomiplanen. Nye Ramberg skole er den største enkeltinvesteringen. Deretter kommer oppgradering av sykehjemmet. Ellers er det planlagt relativt store investeringer på kommunale avløp. Dette vil medføre stor økning i årlige gebyrer for brukerne. Gjennom dette arbeidet er det viktig å se på muligheten for å knytte til seg flere abonnementer.

Faglig kvalitet i det kommunale tilbudet:

Kommunebarometeret viser i hvor stor grad Flakstad kommune klarer å utnytte tildelte ressurser for å gi gode tjenester. Med bakgrunn i dette utarbeides et styringsdokument med målsettinger for de forskjellige tjenesteområdene.

Bakgrunn og problemstilling

Viser til samordna mål i styringsdokumentet. Våre største utfordringer er å:

- Stabilisere folketallet
- Tilpasse tjenestetilbudet til endret behov, antall og type utfordring, samtidig som ressurstilgangen endres.
- Betjene nye finanskostnader ved å foreta nye nødvendige større investeringer.

Kommuneplanens samfunnsdel er nettopp vedtatt og arealdel delen foreslås igangsatt. Det er lagt opp til å bygge ny skole der også biblioteket får en mer sentral plass enn det har i dag, samt ny hall. Kommunen legger også opp til å bidra sammen med andre eiere av boligtomter til å realisere gang og sykkelsti mellom Ramberg og Jusnes, og dermed få gjort tilgjengelig flere boligtomer på Ramberg.

Omsorgstrappa planlegges også betydelig forbedre, med demensavdeling på sykehjemmet og samling av omsorgsboliger på Ramberg der også kan få inn forbedret tilbud mht. dagaktivitet, samt tilbud til andre omsorgsgrupper.

Klargjøring av næringsareal på Fredvang, Ramberg og Napp for å kunne få etablert flere arbeidsplasser.

Utfordringen er å klare å betjene større låneopptak. Det legges derfor opp til å videreføre arbeidet som startet 1. Tertial 2019. Når vi har en drift som knapt nok går «i null», og prognosene viser lavere folketall fremover, har vi egentlig mer enn nok med å redusere driftsnivået for å klare dette.

Kommuneorganisasjonen er i dag helt avhengig av hjelp fra større kommuner for å klare de oppgavene som skal løses. Å redusere driftskostnadene med f.eks. 10 millioner p.a. uten å måtte kutte mellom 10 og 15 stillinger vil være vanskelig. Vi har i dag 120 stillingshjemler i Flakstad kommune. Dette vil bli en veldig krevende jobb, som forutsetter at alle involverte bidrar på en konstruktiv måte. Politikere, ledere, tillitsvalgte og ansatte.

OMSTILLINGSARBEID

I fremlagte økonomiplan 2020 – 2023 er det på ansvar 1115 økonomisk omstilling satt av 150.000 NOK i 2020 for å få til en omstilling over tre år som dekker inn en omstilling på ca 4 millioner per år.

Det betyr egentlig at vi har en økonomiplan som er avhengig av store omstillinger for å komme i balanse. Og da er det ikke lagt inn avsetninger for å dekke uforutsatte forhold som kan (vil) dukke opp underveis.

Med bakgrunn i det arbeidet som er gjort i 2019, foreslås det å hente inn ekstern hjelp for å kjøre en prosess første tertial 2020. Dette for å kunne revidere økonomiplanen i juni 2020.

For å få økonomiplanen i balanse kan følgende tiltak være aktuelle:

1. Redusere opptak av lån
 - a. Redusere investeringsomfanget
 - b. Selge eiendeler og bruke salgsinntektene til egenkapital

2. Øke inntektene
 - a. Omtaksere for å få større grunnlag til eiendomsskatt
 - b. Øke avgifter på spesielt vann og avløp (selvkost)
 - c. Intensivere å få inn andre aktuelle inntekter (kaivederlag, havneavgift, parkeringsavgift m.m.)

3. Redusere kostnadene
 - a. Omstrukturere tjenesteyting
 - b. Effektivisere tjenesteytingen
 - c. Bare gi lovpålagte tjenester
 - d. Redusere tjenestenivået

En stor utfordring er å klare slike omlegginger uten at det blir for mye frustrasjon i samfunnet og kommuneorganisasjonen. Men at en heller klarer å se nye muligheter. Det er viktig å ha i mente at en de siste 6 årene har gjennomført et relativt stort omstillingsarbeide der en har slanket organisasjonen. Kommunene tilføres stadig nye oppgaver, så dersom organisasjonen skal slankes med mange stillinger, vil det måtte bety at en godtar lavere kvalitet på de tjenestene som skal ytes. Dette blir en krevende øvelse for å komme i havn. Men det skal vi klare – SAMMEN.

Tidligere år har det vært lagt frem et strategidokument med målsettinger, som henger sammen med økonomiplanen. I år legges det med et notat med målsettinger, herunder økonomiske måltall i hht. Det som kreves av ny kommunelov. Disse målsettingene bygger på nettopp vedtatte kommuneplan samfunnsdel 2020 – 2023 og kommunebarometeret 2019.

Erling Sandnes
Rådmann

Erling Sandnes
rådmann